

70-річчя академіка НАН України О.О. КРИШТАЛЯ

Всесвітньовідомий вчений у галузі нейрофізіології та біофізики, лауреат Державних премій у галузі науки і техніки СРСР та України, премій НАН України ім. О.О. Богомольця та ім. П.Г. Костюка, член-кореспондент РАН, академік НАН України **Олег Олександрович Кришталь** народився 5 липня 1945 р. у Києві. У 1968 р. закінчив Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка. З 1967 р. працює, а нині очолює Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.

Основним напрямом наукової діяльності О.О. Криштalia є вивчення механізмів іонної проникності клітинної мембрани, функціонування іонних каналів, локалізованих на мембрані нервових клітин. Під його керівництвом проводяться дослідження фізико-хімічних і фармакологічних властивостей іонних каналів клітинних мембран із застосуванням новітніх біофізичних методів. У 70-х роках О.О. Кришталь зі співавторами зробив справжній прорив у розумінні функціонування нервової клітини: за допомогою внутрішньоклітинного діалізу вперше у світі було здійснено заміну цитоплазми нервової клітини штучним середовищем. Це дозволило розшифрувати механізми електричної збудливості нервових клітин. У 80-х роках Олег Олександрович зробив відкриття, які увійшли до світової наукової спадщини: виявив два нових рецептори в нервових клітинах — протон- та АТФ-чутливі рецептори, які є надзвичайно важливими для функціонування нервової системи. Роботи О.О. Криштalia в останні роки присвячені вивченню механізмів виникнення болю і виявленню речовин — селективних блокаторів рецепторів, задіяних у проведенні больових сигналів. Результати цих досліджень мають неоціненне значення для життя та повноцінної діяльності людини.

О.О. Кришталь є одним із найцитованіших і найавторитетніших українських учених. Він входить до складу редколегій міжнародних журналів *Neuroscience*, *Autonomic Neuroscience*, *Frontiers in Neuroscience*, керівних органів Європейської академії наук, Всесвітньої організації з вивчення мозку та Федерації європейських товариств нейронаук; активно займається громадською та просвітницькою діяльністю, очолює Українське товариство нейронаук, Українське фізіологічне товариство, Український науковий клуб; був організатором першої в Україні ключової лабораторії.